

Динаміка поточного рахунку Словенії показує більш стабільну динаміку порівняно з Угорщиною: 2018-2020 - поточний рахунок залишається позитивним, показуючи стабільні надходження від експорту, послуг, доходів та трансфертів; 2021-2022 - незважаючи на позитивний рахунок у 2021 році, у 2022 році спостерігається дефіцит у розмірі -617 млн. дол.; у 2023 році поточний рахунок знову стає позитивним, досягаючи 3057 млн. дол., що свідчить про відновлення економіки.

Отже, результати проведеного аналізу свідчать про те, що обидві країни показали ознаки економічного відновлення у 2023 році, що є результатом успішного подолання наслідків світової пандемії та адаптації до нових економічних умов, викликаних війною Росії проти України. При цьому слід зазначити, що більш стійким та позитивним є поточний рахунок Словенії, що на прикладі цієї країни свідчить про позитивні наслідки запровадження для Словенії євро та реалізації монетарної політики Європейського центрального банку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Trade Balance of Hungary, IMF, International Financial Statistics. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805740> (дата звернення 8.03.24).
2. Trade Balance of Slovenia, IMF, International Financial Statistics. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805740> (дата звернення 15.03.24).
3. Current Account of Hungary, IMF, International Financial Statistics. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805740> (дата звернення 22.03.24).
4. Current Account of Slovenia, IMF, International Financial Statistics. URL: <https://data.imf.org/regular.aspx?key=62805740> (дата звернення 22.03.24).

*к.е.н., доц. Бичкова Н. В., Полупанова У. С.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

ДИНАМІКА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПРИКЛАДІ КРАЇН ВЕЛИКОЇ СІМКИ

Тези підготовлено в рамках проекту: "Соціально-економічний вплив пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення Росії на розвиток ЄС та України: сприяння співпраці в дослідженнях через створення цифрової платформи". Цей проект отримав фінансування через проект EURIZON, який фінансується Європейським Союзом за грантовою угодою № 871072.

В сучасних умовах розвитку глобалізаційних процесів помітну роль грає рівень економічного розвитку країн та якості життя, адже саме від цих показників залежить досягнення країнами лідерських позицій. Країни-лідери мають можливість виявляти нові міжнародні виклики з метою їх вирішення. «Велика сімка» (G7) є одним з найважливіших суб'єктів міжнародних економічних відносин. З огляду на це важливого значення та актуальності набуває обґрунтування ролі країн G7 у глобалізації.

Стратегії розвитку та зростання таких провідних країн, як США, Великобританія, Канада, Німеччина, Франція, Італія та Японія, мають свої унікальні особливості. Вони базуються на певних моделях економічного розвитку, притаманних кожній з цих країн. Усі розвинені країни поділяють спільні риси, такі як наявність розвинутої ринкової економіки та впровадження інноваційних моделей розвитку. Країни G7 виділяються своїм глобальним лідерством.

Тому важливо розглянути фактори, які сприяли здобуттю статусу глобального лідера цими країнами.

Найбільш важливим фактором є передова економіка, яка характеризується не лише високим рівнем ВВП, а й значущістю країни на світовому ринку товарів та послуг, а також залученням іноземних інвестицій у капітал країни.

Для того, щоб зрозуміти частку впливу G7 на систему міжнародних економічних відносин в цілому та окремо країн, що входять до її складу, проаналізуємо соціально-економічні показники кожної з них, зокрема розмір ВВП на душу населення країн-лідерів за 2015-2022 рр. (рис. 1).

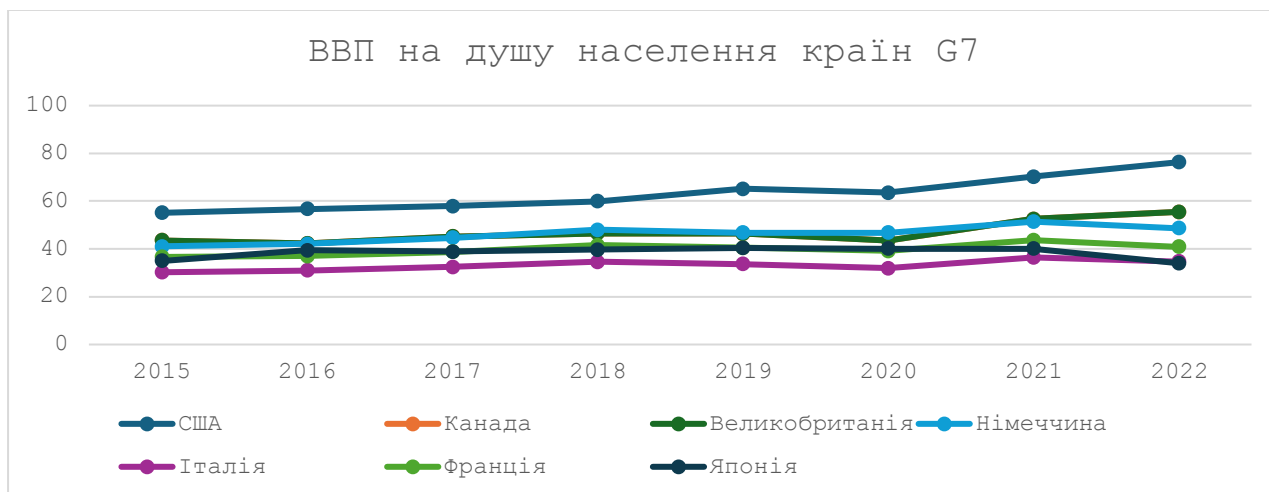

Рис. 1. Динаміка ВВП на душу населення країн G7 за 2015-2022 роки.
Джерело: Складено на основі даних [1].

Із наведеного вище графіку (рис. 1) видно, що у сучасних умовах, як і протягом останніх десятиліть, лідером у світовій економіці залишаються Сполучені Штати Америки.

Це лідерство забезпечується перевагою цієї країни над іншими країнами як за масштабами і багатством ринку, так і за рівнем науково-технічного розвитку та високим ступенем насиченості господарства інформаційними технологіями. Найвищий рівень ВВП у світі свідчить, що США витрачають більше будь-якої іншої країни на поточне споживання та інвестиції. Провідні позиції за цим критерієм також займають Канада, Німеччина та Франція, та Великобританія, що свідчить про їх світове лідерство. Японія та Італія відстають від країн-союзників, що свідчить про те, що вони менш глобалізовані, аніж інші країни.

Завдяки індексу глобалізації (KOF Index of Globalization) від швейцарського інституту ЕТН, який щороку оновлюється, можемо проаналізувати динаміку рівня глобалізації. Значення цього індексу, що варіюється від 0 до 100 балів, визначається на основі оцінки 24 показників, згрупованих у три категорії: економічна, соціальна та політична глобалізація.

Чим вище показник індексу країни, тим активніше вона інтегрована у глобальні процеси (рис. 2):

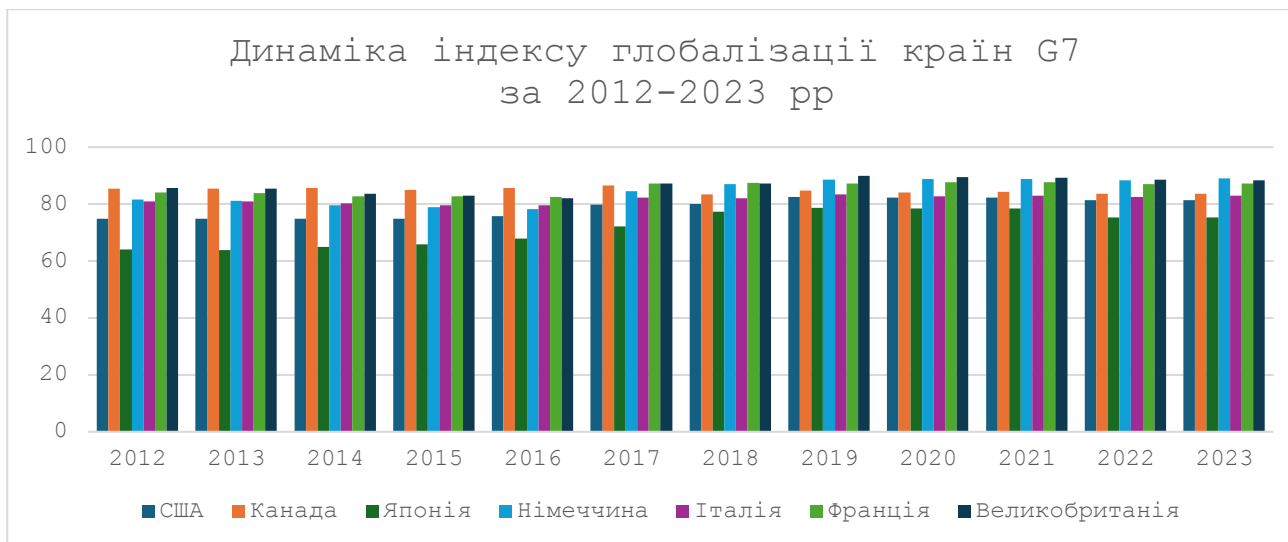

Рис. 2. Динаміка індексу глобалізації країн G7 за КОФ за 2012-2023 рр.
Джерело: Складено на основі даних [2].

Аналізуючи (рис. 2.), можна побачити, що в період з 2014-2016 найбільш глобалізованою країною G7 була Канада (яка у 2016 р. зайняла 10 місце серед 120 країн). У 2012 -2014 роках Канаду встигла випередити - Великобританія на лише 1 місце. Тому ці країни конкурували між собою. У 2017 відбувся стрімкий стрибок в індексі глобалізації в таких країнах, як – Франція та Великобританія, а в 2018 році їх ще наздогнала Німеччина. Ще у період з 2012-2016 роки ці країни займали топ-20 місця у світі, але вже в 2017 році вони випередили Канаду та зайняли: Франція – 9 місце, Великобританія – 8 місце. У 2018 році, Німеччина – 9 місце. У березні 2017 року Великобританія зніщувала процедуру виходу з ЄС, що мала негативно вплинути на індекс КОФ, але держава навпаки покращила свою позицію в індексі глобалізації майже в 2 рази, як і Франція. За графіком, можна зазначити, що Італія на протязі 2012-2023 років не змогла вийти з топ-25 країн за індексом КОФ.

Тільки у 2018 році Італія похитнулася з 23 місця (2017 рік) на 18 місце (2018). У період з 2012-2016 років США були у топ-35 країнах світу за індексом КОФ, але в 2017 зайняли 27 місце у світі, і в 2023 році отримала 25 місце в світі. Японія серед цих всіх країн є найменш глобалізованою. У період з 2012 по 2023 рік вона була на останніх позиціях, порівняно з іншими країнами G7.

Підводячи підсумок, зазначимо, що країни G7 грають надзвичайно важливу роль у сучасній системі міжнародних економічних відносин, проте перспективи поширення глобального лідерства цих країн у майбутньому є досить відносними. Згідно з прогнозами, оскільки США, Великобританія, Німеччина, Італія, Канада, Японія та Франція вже давно інтегровані у міжнародні ринки, їх потенціал поступово спадатиме і вони втратять свої позиції. Однак високий рівень інвестиційв економіку, науково-технічний прогрес у всіх сферах господарства, висококваліфікована робоча сила, розвиток інформаційного технологій дають змогу країнам-лідерам бути зразком для наслідування для інших країн, а тому чинити значний вплив на розвиток світового господарства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. World Bank Data (2022) URL:<https://data.worldbank.org/indicator/FM.LBL.BMNY.GD.ZS?view=chart>(дата звернення 11.05.2024)
2. KOF Index of Globalization. URL: <http://globalization.kof.ethz.ch>. (дата звернення: 05.05.2024).
3. Economic Forecasts from the World's Leading Economists // GDP in Japan. URL: <https://www.focus-economics.com/country-indicator/japan/gdp-usd-bn>. дата звернення 11.05.2024)